

נגד

גריגורוביץ'

ואסילייב

מלחמת הירושה ב"בולשוי באלט" של מוסקבה

חוזה כזה היה מחייב להפיק יצירות חדשות, וזה התפרש כהתקפה על גריגורוביץ', לראשונה מאז התמנה למנהל אמנותי. אבל לא רק הוא סירב להיפרד ממשרתו, גם מנצח התזמורת אלכסנדר לאזארב והמעצב הראשי ואלרי לבנטאל.

אנשי התיאטרון לא ידעו למה לצפות. איש לא ידע מה מצפה לו. שר התרבות, יורי סידורוב, תמך תחילה ב"דרכים החדשות", אבל אחר כך שינה דעתו ולא היה מעוניין שקוקונין

חשנו שהוא השתנה, כאדם וכאמן. הוא נעשה חשדן וחלם שיחזיק במשרתו ובסמכותו לעד. הוא מינה לעצמו עוזרים חדשים שהחליפו את עמיתיו הישנים. תפקידו היה ליצור ולהפיק עבור הממסד.

בשנת 1981 ראה אור במוסקבה ספרו של ואדים גאייבסקי, "DIVERTISMENT". הספר כלל מאמרי ביקורת על עבודותיו של גריגורוביץ' והוא נפתח במתקפה על מכריו. כתוצאה מכך פוטרו עורך הספר וסגן מנהל ההוצאה לאור.

בלהקת ה"בולשוי" נוצר מצב חדש. ממש כמו בחצרו של איוואן האיום, פוטרו בזה אחר זה חבריו ועמיתיו של גריגורוביץ', ביניהם הכוריאוגרף הוותיק פיודור לפוחוב, שהיה יועצו של גריגורוביץ' שעה שיצר את הבאלטים הראשונים שלו, "פרח הסלע" ו"האגדה על האהבה", שתי הצלחות גדולות מאוד שהיו לו בראשית הקריירה, והמעצב סוליקו וירסאלאדזה, שעיצב את הבאלטים של גריגורוביץ' במשך שנים ארוכות.

יתר על כן, אי אפשר היה עוד לשאול שאלות או להביע דעה על שום דבר שנגע לגריגורוביץ' ועבודותיו. בשנת 1988 עזבו בזה אחר זה המרכזים שברקדני ה"בולשוי" אז, ולדימיר ואסילייב, יקטרינה מאקסימובה ומאריס לייפה. הם טענו, שהמצב בתיאטרון בלתי נסבל. מי שלא תמך בגריגורוביץ' לא צורף למסעות הלהקה מחוץ לגבולות ברית-המועצות ולא היה לו סיכוי לקבל תפקידים חדשים.

משנת 1982, גריגורוביץ' לא יצר עוד באלטים חדשים, אלא עסק רק בעיבוד יצירותיו הוותיקות של גדול הכוריאוגרפים של המאה הקודמת, מריוס פטיפה. המערכה האחרונה במאבק אירעה שעה שמנכ"ל ה"בולשוי" (מוסד הכולל מלבד הבאלט גם אופרה וכו'), ולדימיר קוקונין, פנה לממשלה הרוסית בספטמבר 1995 ושטח בפניה את תוכניותיו לרקונסטרוקציה של הלהקה. בכוונתו היה להחתים על חוזים אישיים את מנהלי הבאלט והאופרה, ואת האחרים למוסיקה ולעיבוד התפאורה.

מאת נטליה צ'רנובה

לא קל לקבוע מתי החלה המלחמה בין המבקרים למנהלו הכל יכול של ה"בולשוי באלט" המוסקבאי. לדעתי החל מאבק זה בשנת 1975, כשעל בימת ה"בולשוי" עלה הבאלט של גריגורוביץ' "איוואן האיום".

עבור הרוסים, איוואן הרביעי, "האיום", הוא דמות מפחידה, כי צאר אכזרי זה דומה מאוד לדיקטטור סטאלין. שעה שצפינו במונולוגים הליריים ובדואטים בהם רקדה דמותו של הצאר, הבנו, שגריגורוביץ' בעצם מנסה להסביר ולהבין את סטאלין.. איש מאיתנו לא חשב אז על אסתטיקה ובעיות צורניות בבאלט זה, אלא על בני משפחה או ידידים, שנספו במחנות העבודה של סטאלין.

בראשית שנות ה-60, הכל תמכו במינוי גריגורוביץ' למנהל האמנותי של ה"בולשוי", אבל איש לא כתב לא מאמרים ואפילו לא

ולדימיר ואסילייב - המנהל הנוכחי של ה"בולשוי"

צילום: אלנה פטיסובה

VLADIMIR VASSILIEV

רשימת ביקורת על "איוואן האיום", כי במשטר הסובייטי אי אפשר היה לפרסם ביקורות שליליות וגריגורוביץ' החל אז להתרועע עם פקידים ובעלי השפעה בצמרת הקומוניסטית. זו היתה המערכה הראשונה בדרכה סביבו.

יורי גריגורוביץ' - המנהל לשעבר של ה"בולשוי"

צילום: דמיטרי קולוקוב

JURI GRIGOROVITCH

יישאר כמנכ"ל. ואז היה אירוע חסר תקדים בתולדות ה"בולשוי": הרקדנים הכריזו שביתה וקוקונין הואשם בכך שאיפשר שביתה "בלתי מאושרת".

גריגורוביץ' הגיש כתב התפטרות ולמחרת קוקונין הודיע, שהוא מקבל את התפטרותו. עוד לפני כן הוחלט לחפש "אישים בלתי תלויים" בתחום האמנות לתפקידים שהתפנו. באמצע חודש מרס השנה התמנה ולדימיר ואסילייב (הצטיין כרקדן בימי נעוריו, אבל לא ככוריאוגרף יוצר) כמנהל כללי וקוקונין ממשיך להחזיק במשרת מנכ"ל ארגוני של המוסד המכובד. כעבור ימים מעטים הזמין ואסילייב את וייציסלאב גורדייב לנהל את להקת הבאלט.

מה צופן העתיד ללהקה אין לשער. ברור כי היא זקוקה לדם חדש אבל אם המהפך האחרון יועיל ל"בולשוי", איש אינו יכול לנבא.

